পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ বহুবিষয়ক প্ৰকৃতি:

পৰিৱেশ অধ্যয়ন বহুবিষয়ক প্ৰকৃতিৰ, কাৰণ পৰিৱেশ হৈছে এক জটিল ব্যৱস্থা য ’ ত প্ৰাকৃতিক, সামাজিক, অৰ্থনৈতিক, ৰাজনৈতিক আৰু সাংস্কৃতিক বিভিন্ন দিশ জড়িত হৈ থাকে। কোনো এটা বিষয়ৰ জ্ঞানৰ দ্বাৰা পৰিৱেশৰ সকলো দিশ সম্পূৰ্ণৰূপে বুজি পোৱা সম্ভৱ নহয়। সেয়েহে পৰিৱেশ অধ্যয়নত বিভিন্ন বিষয়ৰ জ্ঞান আৰু পদ্ধতিৰ সমন্বয় সাধন কৰি পৰিৱেশ আৰু মানৱ সমাজৰ মাজৰ সম্পৰ্ক অধ্যয়ন কৰা হয়।

জীৱবিজ্ঞান, পৰিস্থিতিবিজ্ঞান, ৰসায়ন বিজ্ঞান, পদাৰ্থ বিজ্ঞান, ভূতত্ত্ব আৰু ভূগোল আদি প্ৰাকৃতিক বিজ্ঞানৰ বিষয়সমূহে পৰিৱেশ অধ্যয়নত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে। এই বিষয়সমূহৰ সহায়ত পৰিস্থিতিতন্ত্ৰ, জীৱবৈচিত্ৰ্য, প্ৰাকৃতিক সম্পদ, প্ৰদূষণ, জলবায়ু, মাটি, পানী আৰু অন্যান্য প্ৰাকৃতিক প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰি। উদাহৰণস্বৰূপে, জীৱবিজ্ঞান আৰু পৰিস্থিতিবিজ্ঞানে জীৱ আৰু ইয়াৰ পৰিৱেশৰ মাজৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰে, আনহাতে ৰসায়ন বিজ্ঞানে বায়ু, পানী আৰু মাটিৰ প্ৰদূষণৰ কাৰণ আৰু প্ৰভাৱ বুজাত সহায় কৰে।

পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ সৈতে সমাজবিজ্ঞানৰো ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক আছে। অৰ্থনীতিয়ে প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ব্যৱহাৰ, বিতৰণ আৰু পৰিৱেশ অৱক্ষয়ৰ অৰ্থনৈতিক প্ৰভাৱ অধ্যয়ন কৰে। সমাজবিজ্ঞান আৰু নৃতত্ত্বই মানুহৰ সমাজ, সংস্কৃতি আৰু পৰিৱেশৰ মাজৰ সম্পৰ্ক বিশ্লেষণ কৰে। ৰাজনীতি বিজ্ঞান আৰু লোক প্ৰশাসনৰ জৰিয়তে পৰিৱেশ নীতি, পৰিৱেশ শাসন, প্ৰশাসনিক ব্যৱস্থা আৰু আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সহযোগিতাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন কৰা হয়। পৰিৱেশ আইনৰ জৰিয়তে পৰিৱেশ আৰু প্ৰাকৃতিক সম্পদ সংৰক্ষণৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় আইনগত ব্যৱস্থা সম্পৰ্কে জ্ঞান লাভ কৰা হয়।

ইয়াৰ উপৰি পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ সৈতে কৃষি বিজ্ঞান, অভিযান্ত্ৰিক বিজ্ঞান, চিকিৎসা বিজ্ঞান, প্ৰযুক্তি আৰু ব্যৱস্থাপনা আদিৰো সম্পৰ্ক আছে। কৃষি বিজ্ঞানে বহনক্ষম কৃষি পদ্ধতি বিকাশত সহায় কৰে। অভিযান্ত্ৰিক বিজ্ঞানে আৱৰ্জনা ব্যৱস্থাপনা, নবীকৰণযোগ্য শক্তি, প্ৰদূষণ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু পানী সংৰক্ষণৰ বাবে প্ৰযুক্তিগত সমাধান আগবঢ়ায়। চিকিৎসা বিজ্ঞানে পৰিৱেশ প্ৰদূষণ আৰু জলবায়ু পৰিৱৰ্তনৰ ফলত মানুহৰ স্বাস্থ্যৰ ওপৰত পৰা প্ৰভাৱ অধ্যয়ন কৰে।

পৰিৱেশ অধ্যয়নে বিভিন্ন বিষয়ৰ জ্ঞানক একত্ৰিত কৰি জলবায়ু পৰিৱৰ্তন, বন ধ্বংস, জীৱবৈচিত্ৰ্যৰ হ্ৰাস, প্ৰদূষণ, জনসংখ্যা বৃদ্ধি, প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ ক্ষয় আৰু বহনক্ষম উন্নয়ন আদি গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিৱেশগত সমস্যাসমূহ বুজিবলৈ সহায় কৰে। এই ক্ষেত্ৰত বিজ্ঞানী, নীতিনিৰ্ধাৰক, প্ৰশাসক, অৰ্থনীতিবিদ, সমাজবিজ্ঞানী, অভিযন্তা আৰু স্থানীয় জনগোষ্ঠীৰ মাজত সমন্বয়ৰ প্ৰয়োজন হয়।

সেয়েহে, পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ বহুবিষয়ক প্ৰকৃতিয়ে পৰিৱেশগত সমস্যাসমূহক বিভিন্ন দৃষ্টিকোণৰ পৰা বুজিবলৈ আৰু সেইবোৰৰ বাস্তৱসন্মত তথা বহনক্ষম সমাধান বিচাৰি উলিয়াবলৈ সহায় কৰে। ইয়াৰ মূল উদ্দেশ্য হৈছে মানৱ উন্নয়ন আৰু পৰিৱেশ সংৰক্ষণৰ মাজত সামঞ্জস্য স্থাপন কৰি বৰ্তমান আৰু ভৱিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ বাবে এক সুস্থ আৰু বহনক্ষম পৰিৱেশ নিশ্চিত কৰা।